

ХРОНИЧЕН СИНУЗИТ

МЗД Упатство
14.5.2010

- Основни податоци
- Дефиниција и епидемиологија
- Симптоми и дијагноза
- Третман
- Поврзани извори
- Референци

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- Идентификувај ги пациентите со хроничен синусит и селектирај ги тие што имаат потреба од третман од ОРЛ специјалист.

ДЕФИНИЦИЈА И ЕТИОЛОГИЈА

- Синуситот се дефинира како хроничен, ако симптомите на синусит, опструиран нос, ринит, чувство на притисок и болка во лицето или нарушен осет за мирис траат подолго од 12 недели.
- Можни причини за состојбата вклучува нарушување во вентилацијата на синусите и постојана промена во парцијалните притисоци на гасовите што резултира во дисбаланс на ензимите во мукозата и долготрајни промени во мукозната мембрана.
- Не постојат јасни докази дека загадувачите на воздухот може да предизвикаат хроничен синусит.

СИМПТОМИ И ДИЈАГНОЗА

- Симптомите на хроничен синусит обично резултираат од ринит и инфламација на фаринксот, ларинксот и бронхиите предизвикани консекутивно од синуситот.
- Повремено, може да биде присутна локална болка.
- Хроничен фронтален синусит може да доведе до континуирана болка и отекување на очните капаци.
- Главоболка и вертиго се чести кај хроничен сфеноидален синусит.
- Есенцијално е да се диференцира хроничен синусит со гнојна ретенција од синуси исполнети со едем од слузницата. Во вториот случај секрецијата може обилно да се елиминира и хируршки третман не е индициран. Таквото здебелување на мукозата може да биде предизвикано од алергија, иако неспецифичната иритација на мукозата е почеста причина.
- Дијагностички методи во примарното згрижување се РТГ и ултразвук на синусите, комплетирано со максиларна пункција кај проблематични случаи.

ТРЕТМАН

- Конзервативниот третман има за цел отворање на остиумот, одбегнување на тригер фактори и третман на симптомите.
- Интраназалните стероиди може да забрзаат оздравување од епизода на акутен риносинусит кај селектирани пациенти со рекурентен или хроничен синусит (ннд-С).
- Повторувачка иригација со 0.9% солена раствор може да ги влоши симптомите кај пациентот.
- Хируршкиот третман има за цел отстранување на анатомскиот проблем кој ја предизвикува секрецијата, отворање на дренажен отвор, ресецирање на инфламираната мукоза или елиминирање на целиот синус 1.
- Хроничен синусит е состојба која треба да се третира од специјалист, иако лаважите кои се повторуваат и континуираното следење често се одредени во примарната здравствена заштита.

ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

Кохранови прегледи

- Функционалната ендоскопска хирургија на синуси (ФЕХС) се чини дека не е поефикасна од конзервативен третман (+/- иригација на синус) или традиционална антростомија на среден меатус кај хроничен синусит иако нема доволно докази (ннд-Д)
- Антифунгалната терапија не е ефикасна во терапијата на симптоматски пациенти со хроничен риносинусит (ннд-В)

РЕФЕРЕНЦИ

1. Bachmann G, Hommel G, Michel OL. Bachmann G, Hommel G, Michel O. Effect of irrigation of the nose with isotonic salt solution on adult patients with chronic paranasal sinus disease. Eur Arch Otorhinolaryngol 2000 Dec;257(10):537-41. [PubMed](#)

Jouko Suonpää Article ID: ebm00871 (038.033)© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, www.ebm-guidelines.com, 14.5.2010**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање 2016 година.**